

HOTĂRÎRE

În numele legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la 29 februarie 2024 în mun.Chișinău

Hotărîrea integrală întocmită la 30 aprilie 2024.

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul Maria Țurcan

Grefier Chihai Aliona

cu participarea reprezentantului reclamantului *****, avocatul Lepilov Natalia, cu participarea pîrîului *****, și a reprezentantului său, avocatul Cobîșenco Ion,

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui ***** către ***** privind apărarea onoarei, demnității compensarea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces

1. La data de 05.05.2023 ***** s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ***** privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, compensarea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii reclamantul a invocat că la data de 27.02.2023 pe pagina de pe rețeaua de socializare Facebook ***** s-a plasat video cu denumirea ”***** și banda lui își bate joc de oamenii noștri și pe timpul oamenilor buni”, în care pîrîtul a făcut declarații false și defăimătoare în privința reclamantului, și anume: 1) min.037 ”Drugii lui ***** în continuare își bat joc de oameni”; 2) min.0:56 ”Dracii și...*****”, care au furat statul acesta”; 3)min.1:39 ”Ei mai departe își bat joc de oamenii-***** și brigada lui de șini, de cumătri și de procurori”; 4) min.5.10 ”Statul ăsta capturat, nu că e paralizat, nu rezolvă problemele oamenilor, dar li creează ei prin cumătrii de al-dea de *****...”
3. Declarațiile menționate, pe lângă faptul că sunt defăimătoare, conțin informații, care nu corespund realității și judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, au fost declarate cu rea-credință, în scopul creării unei imagini negative a subsemnatului în spațiul public, mediatic, afectîndu-i activitatea, lezîndu-i onoarea și demnitatea.
4. Reclamantul a mai indicat, că ocupă o poziție socială activă. Prin răspîndirea în privința sa a informațiilor defăimătoare și care nu corespund realității și expunerea judecăților de valoare fără un substrat factologic pîrîtul cu rea credință încearcă să creeze impresia în spațiul mediatic precum că dlui practică o activitate ilegală, contrară legii. Totodată acțiunile imputate dlui de către pîrît ar constitui prin sine infracțiuni sancționabile în baza legislației penale și învinuirea publică a oricărei persoane în comiterea infracțiunii, care ultimul nu a săvîrșit lezează onoarea, demnitatea, reputația persoanei. Deși legislația în vigoare permite limite mai largi în vederea criticării persoanelor publice, persoana care critică urmează să respecte anumite limite și să nu expună judecăți de valoare fără nici un substrat factologic și să nu răspîndească informații false. Astfel de abordare este susținută și de practica Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Romyana Ivanova c.Bulgariei,

cauza Schmidt c.Austriei, cauza Perna c.Italiei, cauza Pascu c.Romaniei, cauza Lesnik c.Slovaciei).

5. La data de 14.03.2023 în adresa locului de muncă a pîrîtului a fost expediată cererea prealabilă, înmînată la data de 29.03.2023, care urma să fie examinată în termen de 5 zile. Nici o reacție la cererea prealabilă expediată din partea pîrîtului nu a parvenit.
6. În drept, reclamantul a motivat cererea conform art. 32 Constituția RM, art.43 Cod civil, Legea cu privire la libertatea de exprimare nr.64 din 23.04.2010. A suplimentat, că făcînd declarațiile menționate, pîrîtul a răspîndit informații care sunt defăimătoare, false și vizează direct persoana concretă, *****. Judecățile de valoare ale pîrîtului nu au nici un substrat factologic, au un caracter defăimător și permit identificarea persoanei concrete-*****. Reieșind din informația plasată pe pagina Facebook *****, postarea menționată a fost distribuită foarte activ-mai mult de 143000 de vizionări. Luînd în considerație statutul social al reclamantului și al pîrîtului, mediatizarea largă a afirmațiilor respective, reclamantului a fost adus prejudiciu moral considerabil, dar și a fost prejudiciată reputația profesională, fiind cauzat un prejudiciu moral în suma de 20 000 lei.
7. Reclamantul la data de 07.06.2023 a înregistrat cererea, prin care a concretizat pretențiile sale.
8. Astfel, reclamantul ***** a solicitat, inclusiv prin cererea din 07.06.2023:-constatarea faptului că afirmațiile și declarațiile pîrîtului ***** din înregistrarea video plasată pe pagina ***** din rețeaua de socializare Facebook din 27.02.2022 în privința lui ***** și anume: ”Drugii lui ***** în continuare își bat joc de oameni”; ”Dracii și...*****”, care au furat statul acesta”; ”Ei mai departe își bat joc de oamenii-***** și brigada lui de șini, de cumătri și de procurori”; ”Statul ăsta capturat, nu că e paralizat, nu rezolvă problemele oamenilor, dar li creează ei prin cumătrii de al-dea de *****...” sunt defăimătoare și false, conțin în sine judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, lezează onoarea, demnitatea, reputația profesională a reclamantului *****; -obligarea pîrîtului să exprime scuze publice adresate reclamantului ***** prin publicarea lor pe pagina de pe rețeaua de socializare Facebook ***** și să publice pe rețeaua de socializare Facebook ***** textul: ”Afirmațiile și declarațiile lui ***** din înregistrările video plasată pe pagina ***** din rețeaua de socializare Facebook din 27.02.2022 în privința lui ***** și anume: ”Drugii lui ***** în continuare își bat joc de oameni”; ”Dracii și...*****”, care au furat statul acesta”; ”Ei mai departe își bat joc de oamenii-***** și brigada lui de șini, de cumătri și de procurori”; ”Statul ăsta capturat, nu că e paralizat, nu rezolvă problemele oamenilor, dar li creează ei prin cumătrii de al-dea de *****...” sunt defăimătoare și false, conțin în sine judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, lezează onoarea, demnitatea, reputația profesională a lui *****; obligarea pîrîtului să radieze de pe pagina de pe rețeaua de socializare Facebook ***** înregistrarea video și postarea cu denumirea ”***** și banda lui își bate joc de oamenii noștri și pe timpul oamenilor buni”; compensarea prejudiciului moral, în sumă de 20 000 lei; încasarea cheltuielilor de judecată.
9. În calitate de temei de drept al cererii, reclamantul a indicat art. 32 din Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare.
10. În ședința de judecată reprezentantul reclamantului, avocatul Lepilov Natalia a susținut cererea de chemare în judecată cu concretizările ulterioare, a solicitat admiterea acesteia, integral.
11. Pîrîtul ***** n-a recunoscut pretențiile înaintate, a solicitat respingerea acestora.

12. Reprezentantul pîrîului, avocatul Cobişenco Ion n-a recunoscut pretenţiile înaintate, a solicitat respingerea acestora. A susţinut argumentele, indicate în referinţa depusă, în care a notat, că informaţiile din secvenţa video nu conţin aspecte denigratoare la adresa reclamantului, se bazează pe un substrat factologic suficient şi sunt de interes public. Informaţiile care fac obiectul acţiunii nu au fost răspîndite de pîrît, dar au fost reflectate în presă şi sunt pure comentarii ale unor circumstanţe de fapt care deja erau publice. Totodată, consideră că informaţiile reflectate nu sunt de natură să aducă atingere onoarei, demnităţii şi reputaţiei profesionale a reclamantului, aşa cum pîrîtul nu a folosit sintagme injurioase sau înjositoare în raport cu acesta. Afirmaţiile pîrîului nu offensează persoana, nu contravin normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică, nu este folosit un lexicon indecent. Subiectul comentat de pîrît face parte din sfera publică şi vizează un interes public general, or, problemele ce ţin de lupta cu corupţia sunt extrem de actuale şi mediatizate în ultima perioadă, iar acest fapt impune întîietatea dreptului la libera exprimare faţă de dreptul privind apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei profesionale. Mai mult, ***** este şi preşedintele partidului politic ”Democraţia Acasă”, iar în acest sens protecţia oferită unui actor politic în legătură cu comentarea unor informaţii de interes public este mult mai extinsă. Pîrîtul solicită respingerea acţiunii şi încasarea cheltuielilor de asistenţă juridică în sumă de 9 431,63 lei.

Aprecierea instanţei:

13. Audiind reprezentantul reclamantului, pîrîtul şi reprezentantul pîrîului, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrîndu-le relevanţa şi temeinicia prin prisma legislaţiei ce guvernează raportul juridic litigios, studiind materialele cauzei, instanţa de judecată consideră cererea de chemare în judecată înaintată de ***** către ***** nefondată şi pasibilă de respingere, reieşind din următoarele raţionamente.
14. Potrivit art. 32 alin.(1) şi (2) al Constituţiei RM, *oricărui cetăţean îi este garantată libertatea gîndirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Libertatea exprimării nu poate prejudicial onoare, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.* Astfel, urmează a da o eficienţă juridică dispoziţiilor prenotate prin prisma art. 10 al Convenţiei Europene a Drepturilor şi Libertăţilor Fundamentale ale Omului paragraful 1 al cărui text direct statuează că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare, acest drept cuprinzînd libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau de a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere. Curtea a statuat în jurisprudenţa sa că libertatea de exprimare constituie unul dintre pilonii principali ai societăţii democratice, iar excepţiile care permit restricţionarea dreptului la libertatea de exprimare, inclusiv a ideilor şi informaţiilor care offensează, deranjează sau şochează trebuie interpretate restrictiv, pe cînd necesitatea limitării trebuie probată în mod convingător.
15. Potrivit art.7 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010 (în continuare -Legea nr. 64 din 23.04.2010), *orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.*

16. Conform art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010, *defăimare este răspîndire a informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei; informație este orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet și /sau imagine; fapt este eveniment, proces sau fenomen care a avut loc sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită; judecată de valoare este opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit; judecată de valoare fără substrat factologic suficient este judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată pînă la falsitate.*
17. Conform art. 3 alin.(1) și (2) al Legii nr. 64 din 23.04.2010, *orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei. Libertatea de exprimare protejează atît conținutul, cît și forma informației protejate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează.*
18. *Cu referire la pretenția despre constatarea faptului că afirmațiile/declarațiile expuse public sunt defăimătoare și false, conțin judecăți de valoare fără substrat factologic suficient și sunt lezante, obligarea exprimării scuzelor publice și publicarea dezmințirii pe pagina de pe rețeaua de socializare Facebook *****, obligarea pîrîtului să radieze de pe pagina de pe rețeaua de socializare Facebook ***** înregistrarea video și postarea, corespunzător.*
19. În opinia instanței, întîi de toate urmează a reține, că reclamantul ***** și pîrîtul ***** sunt persoane publice, în sensul art.2 al Legii nr. 64 din 23.04.2010, potrivit căreia: *persoană publică – persoană care exercită funcții publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziției sociale sau altor circumstanțe, trezește interesul public.* Astfel, reclamantul ***** a deținut perioada anterioară statut de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, membru al *****, iar la acest moment este președintele Partidului politic *****, iar pîrîtul ***** este președintele Partidului Politic ”Democrația Acasă”, este și activist civic, iar ambele persoane sunt notorii și bine cunoscute în țara noastră.
20. Deopotrivă cu această circumstanță, instanța mai reține, că potrivit art.2 al Legii nr. 64 din 23.04.2010, prin ”*interes public*” se va avea în vedere: *interes al societății (și nu simpla curiozitate a indivizilor) față de evenimentele ce țin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau față de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societății sau al unei părți a ei.* Iar în conformitate cu art.6 alin.(2) din Lege, *apărarea onoarei, demnității sau reputației profesionale nu poate prevala asupra libertății publicului de a primi informații de interes public.* În același rînd, art.25 alin.(2) al Legii stipulează, că *orice dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de interes public sau curiozitate se interpretează în folosul acordării statutului de interes public.* Astfel, deși apărarea onoarei, a demnității și reputației profesionale sunt valori protejate de lege, în sensul alin.(2) a articolului 25 al Legii, acest fapt nu înseamnă că ele din start prevalează asupra libertății publicului de a primi informații de interes public, norma respectivă urmînd a fi interpretată prin prisma tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.
21. Instanța de judecată notează, că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, că internetul beneficiază de un control și o protecție echivalentă cu cea a altor mijloace de comunicare (Ferei împotriva Belgiei). Astfel, în materie de exprimare politică și de activitate civică, art.10 CEDO prevede un nivel ridicat de protecție a dreptului la libertatea de exprimare, atît pentru internet cît și pentru alte mijloace de comunicare.

22. Conform circumstanțelor expuse în cerere, la data de 27.02.2023 pe pagina de pe rețeaua de socializare Facebook ***** s-a plasat video cu denumirea ”***** și banda lui își bate joc de oamenii noștri și pe timpul oamenilor buni”, în care pîrîtul a făcut unele declarații și comentarii, pe care *reclamantul le-a apreciat* ca fiind declarații false și defăimătoare în privința sa, sau care reprezintă judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, și anume: 1) min.037 ”Drugii lui ***** în continuare își bat joc de oameni”; 2) min.0:56 ”Dracii și...*****”, care au furat statul acesta”; 3)min.1:39 ”Ei mai departe își bat joc de oamenii-***** și brigada lui de șini, de cumătri și de procurori”; 4) min.5.10 ”Statul ăsta capturat, nu că e paralizat, nu rezolvă problemele oamenilor, dar li creează ei prin cumătrii de al-dea de *****...”.
23. În ședința de judecată a fost administrată proba, video cu denumirea ”***** și banda lui își bate joc de oamenii noștri și pe timpul oamenilor buni”, în care se constată, că la data indicată, pîrîtul ***** se afla în holul Parlamentului Republicii Moldova, unde a intervievat un cetățean al R.Moldova, pe nume Andrei Sagaidac din com. Ciorăscu, care veni-se la audiență la deputatul O.Stamate, și care expunea niște acuzații și nemulțumiri personale în contextul unui dosar penal pe numele său, ce era pe rolul unei instanțe de mai mulți ani de zile. Acest cetățean exprima acuzații la adresa unor polițiști, procurori, judecători, accentuînd numele unui procuror, care ar fi fost finul lui ***** E; că ar fi fost anterior să-l caute pe ***** E. la Parlament, s-a plîns și altor deputați la adresa lui ***** E., a pomenit și de implicarea acestuia la ”Cariera Micăuți”, expunîndu-și opinia că ***** E. ar fi trebuit să fie arestat, a vorbit despre preținse acțiuni ale lui ***** E. de la Florești, s-a mai plîns pe o mulțime de alte persoane (f.d.9). În înregistrare se vede cum pîrîtul ***** expune comentariile, menționate în cererea de chemare în judecată prin citate între ghilimele.
24. Această înregistrare a fost plasată pe pagina ***** din rețeaua de socializare Facebook din 27.02.2023.
25. În particular, obiectul examinării în litigiul dedus judecății, sunt expunerile pîrîtului, prin prisma Legii nr. 64 din 23.04.2010.
26. Instanța reține, că reclamantul, considerînd că expresiile și comentariile făcute de către pîrît și plasate pe pagina ***** din rețeaua de socializare Facebook din 27.02.2023, sunt defăimătoare, false și conțin judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, care lezează onoarea și demnitatea lui, la data de 14.03.2023 a expediat la adresa locului de muncă a pîrîtului cererea prealabilă, înmînată la data de 29.03.2023, prin care a solicitat dezmințirea relatărilor defăimătoare cu privire la aceste declarații, exprimarea scuzelor publice, publicarea acestora, radierea imediată a postărilor citate și achitarea prejudiciului moral (f.d.8). Răspuns la cererea prealabilă nu a urmat.
27. Potrivit art. 7 alin. (2) din Legea nr. 64 din 23.04.2010, *persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație.*
28. Conform art. 7 alin. (3) din Legea nr. 64 din 23.04.2010, *persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(2) poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat.*
29. Conform art. 7 alin. (4) din Legea nr. 64 din 23.04.2010, *persoana lezată prin răspîndirea unor judecăți de valoare poate fi restabilită în drepturi, dacă judecățile de valoare*

cumulează următoarele condiții: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informație.

30. Conform art. 7 alin. (5) din Legea nr. 64 din 23.04.2010, *persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(4) poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, sau publicarea unei replici, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat.*
31. Precum se constată din cererea de chemare în judecată, reclamantul a invocat prevederile art. 7 alin.(1)-(5) din Legea menționată, (circumstanțe de drept) în întemeierea acestei pretenții. Mai cu seamă, reclamantul susține, că afirmațiile expuse de pîrît reprezintă *răspîndirea unor relatări cu privire la fapte” care ar fi false și defăimătoare, dar și care conțin judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, și lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului.*
32. Însă, instanța de judecată consideră, că expresiile și afirmațiile expuse de către pîrît în expunerile citate, nu reprezintă *răspîndirea unor relatări cu privire la fapte” care ar fi false și defăimătoare, și nici nu se atribuie la judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, în consecință, nu este temei de a încadra acțiunile pîrîtlui în prevederile Legii nr. 64 din 23.04.2010, precum nu este temei de a fi tras la răspundere juridico-civilă în sensul acestei legi.*
33. Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23.04.2010, *reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pîrîtlul a răspîndit informația; b) informația îl vizează și este defăimătoare; c) informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă; sau d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existența și cuantumul prejudiciului cauzat.*
34. Totodată, potrivit art.24 alin.(2) al Legii nr. 64 din 23.04.2010, *Pîrîtlul trebuie să dovedească următoarele: a) informația nu este defăimătoare și/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informația constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspîndirii informației, deși a luat toate măsurile de diligență, nu putea ști că prin acțiunile sale contribuie la răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient; d) informația răspîndită este de interes public.*
35. Instanța de judecată, analizînd integral conținutul în formă scrisă a expunerilor pîrîtlui în rețeaua de socializare Facebook din 27.02.2023, consideră că reclamantul n-a demonstrat că speța întrunește condițiile, prevăzute de art. 24 alin.(1) lit. a)-d), al Legii nr. 64 din 23.04.2010, pentru a antrena răspunderea juridică civilă a pîrîtlui. Concluzia instanței se bazează pe următoarele raționamente.
36. Potrivit art. 18 alin.(3) al Legii nr. 64 din 23.04.2010, *În cererea de chemare în judecată, reclamantul va indica exact relatările cu privire la fapte a căror dezmințire se solicită și textul dezmințirii sau judecățile de valoare fără substrat factologic suficient.*
37. Instanța de judecată constată, că în cererea de chemare în judecată reclamantul a indicat exact expresiile, pe care le consideră a fi false și defăimătoare, și care în opinia dlui, nu corespund adevărului, fie se atribuie la judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, după cum urmează:”Drugii lui ***** în continuare își bat joc de oameni”; ”Dracii și...*****, care au furat statul acesta”; ”Ei mai departe își bat joc de oamenii-***** și brigada lui de șini, de cumătri și de procurori”; ”Statul ăsta capturat, nu că e paralizat, nu rezolvă problemele oamenilor, dar li creează ei prin cumătrii de al-dea de *****...”
38. În contextul acestor exprimări, instanța reține că expresia ”Drugii lui ***** în continuare își bat joc de oameni” se referea la un cerc de *alte persoane*, la care s-a referit persoana

intervievată de către pîrît, și anume, cet. Andrei Sagaidac din com. Ciorăscu, care venise la audiență la deputatul O. Stamate, și care expunea niște acuzații și nemulțumiri personale la adresa unui cerc mai mare de persoane (polițiști, procurori etc.), cu referire la propriile probleme legate de instrumentarea unui dosar penal pe numele său. Această expresie nu reprezintă, în opinia instanței, ”răspîndirea unor relatări cu privire la fapte” și nu-i poate fi dată aprecierea de *falsă sau defăimătoare*, cu raportare la persoana reclamantului, deoarece nu se referă la persoana lui *****, ci la alte persoane, care ar fi putut, eventual, a fi în careva relații cu reclamantul. De asemenea, instanța apreciază, că acest comentariu/afirmație a pîrîtului reprezintă o opinie critică a acestuia, cu caracter general, pe care și-a făcut-o pîrîtul reieșind din istoria relatată de cetățeanul intervievat.

39. Expresiile ”Dracii și...*****, care au furat statul acesta”; ”Ei mai departe își bat joc de oamenii-***** și brigada lui de șini, de cumătri și de procurori”, pe lângă aceea, că reclamantul n-a demonstrat, în opinia instanței, că *este în esență o relatare falsă*, această expresie nici nu se încadrează în noțiunea de *relatări cu privire la fapte*, în sensul art.7 alin (2) al Legii citate. Ca și expresia anterioară, de asemenea, instanța apreciază, că aceste comentarii/afirmații a pîrîtului reprezintă o opinie critică a acestuia, cu caracter general, pe care și-a făcut-o pîrîtul reieșind din interviul respectivului cetățean, care afirma despre careva legături dintre dl ***** și acele persoane, care, în opinia sa, iar fi instrumentat/documentat defectuos cauza penală, figurant al căreia era cet. Andrei Sagaidac din com. Ciorăscu.
40. Instanța constată, pe altă parte, că pîrîtul a argumentat în referința sa, că expresiile enunțate nu reprezintă o informație defăimătoare, se bazează pe un substrat factologic suficient, este de interes public și nu încalcă drepturile reclamantului.
41. Instanța conchide, că expresiile din interviul video cu textul: ”Dracii și...*****, care au furat statul acesta”; ”Ei mai departe își bat joc de oamenii-***** și brigada lui de șini, de cumătri și de procurori” îl vizează nu atît nemijlocit pe reclamantul *****, cît mai cu seamă pe alte persoane, unele dintre care, cumva ar putea fi conectate la persoana reclamantului, dacă e să reținem afirmațiile persoanei intervievate, și *constituie judecăți de valoare*, deoarece conține opinia și comentariul pîrîtului care reflectă atitudinea acestuia față de comportamentul/acțiunile acelor persoane, numele cărora erau vociferate de cet. Andrei Sagaidac din com. Ciorăscu, dar și, în parte, reflectă atitudinea pîrîtului ***** față de reclamant, acțiunile căruia au fost anterior pe larg mediatizate în spațiul public, perceput și apreciat de pîrît ca fiind figurant în anumite probleme legate de delapidări a averii statului, așa cum s-a exprimat pîrîtul în ședința de judecată. Deci, anume astfel pîrîtul a perceput acțiunile reclamantului, iar veridicitatea acestor judecăți de valoare este imposibil de dovedit, în opinia instanței.
42. Instanța reține, că în susținerea poziției sale de apărare, pîrîtul ***** a indicat niște articole publicate anterior cu referire la activitatea reclamantului, și care au servit la formarea atitudinii critice și a substratului factologic suficient al judecăților de valoare a pîrîtului, expuse în raport cu reclamantul, după cum urmează: -la 02 iulie 2017 pe site-ul <https://www.jurnal.md> a fost publicată o știre cu titlul După ce a ajuns deputat PD, contractele de milioane cu statul au început să curgă gîrlă pentru ***** *****, -la 16 iulie 2020 pe portalul <https://www publica.md> a fost publicat articolul intitulat: ***** *****, acuzat că a introdus mai multe amendamente pentru legalizarea unor scheme cu tutun; - la 22 iulie 2022 pe portalul <https://cotidianul.md> a fost publicat un articol cu genericul: fostul democrat ***** *****, pus sub învinuire pentru acte de corupție. PA: a promis unei

deputate 350.000 euro; -la 13 septembrie 2022 pe portalul <https://replicamedia.md> a fost publicat un articol cu titlul: Vladimir Plahotniuc, ***** *****, Vladimir Zara și Alexandru Vilcu au obținut 30 de zile de arest în dosarul blanchetelor pentru pașapoarte. (f.d.34-40).

43. În opinia instanței, expresia ”Statul ăsta capturat, nu că e paralizat, nu rezolvă problemele oamenilor, dar li creează ei prin cumătrii de al-dea de *****...” constituie nu altceva, decât concluziile și judecățile de valoare ale pîrîtului cu referire la aceea, că statul nu este în stare să rezolve problemele oamenilor, ci creează probleme prin oamenii care gestionează treburile statului, iar expresia ”cumătrii de al-dea de *****” nu se referă la reclamant nemijlocit, ci la alte personaje, la general.
44. Subiectul comentat de pîrîtul ***** face parte din sfera publică și vizează un interes public general, or, problemele ce țin de lupta cu corupția sunt actuale, mediatizate pe larg, ceea ce plasează înființarea dreptului la libera exprimare față de dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.
45. În context, instanța va reține și prevederile art. 12 alin.(4) al Legii nr. 64 din 23.04.2010, *Persoanele care nu reprezintă autoritățile publice și nu pot influența în niciun fel derularea procesului intentat, inclusiv mass-media, au dreptul să-și exprime opinia privind vinovăția unei persoane cu condiția ca: a) din contextul exprimării să reiasă clar că pînă la momentul dat nu există o hotărîre judecătorească irevocabilă de condamnare a persoanei respective; b) din contextul exprimării să reiasă clar că este vorba de opinii, și nu de fapte confirmate; c) faptele pe care se bazează comentariile privind vinovăția unei persoane și calitatea procesuală a acestora să fie expuse cu precizie.* Din contextul reportajului în cauză, se constată, că pîrîtul ***** nu era persoana care expunea anumite fapte cu referire la reclamant, ci doar comenta și expunea judecăți de valoare asupra circumstanțelor, pe care le relatea cet.Sagaidac din com. Ciorăscu în interviu, și comentariile sale se bazau și pe anumite articole publicate în spațiul public cu referire la activitatea reclamantului. Deci, în opinia instanței, exprimările pîrîtului nu depășesc cadrul legal, prevăzut de art.12 alin.(4) al Legii nr. 64 din 23.04.2010.
46. Mai mult, instanța reține, că pîrîtul ***** este și președintele Partidului Politic ”Democrația acasă”, iar în acest sens protecția oferită unui actor politic în legătură cu comentarea unor informații de interes public este mult mai extinsă, întrucît art.41 alin.(1) al Constituției R.Moldova stabilește, că: cetățenii se pot asocia liber în partide și în alte organizații social-politice. Ele contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor și, în condițiile legii, participă la alegeri. În acest sens, pîrîtul ***** este cunoscut în spațiul public pentru temele pe care le comentează, legate de criticile și lupta cu ”oligarhii”, cu privatizările ilegale, cu averile unora, dobîndite în opinia sa, fără temei legal, etc.
47. Judecățile de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient nu constituie temei de tragere la răspundere juridică civilă în materie de apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale. Instanța mai reține și prevederile art. 25 alin.(3) și (6) al Legii enunțate, conform cărora: *orice dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de judecată de valoare sau relateare cu privire la fapte se interpretează în favoarea acordării statutului de judecată de valoare. Orice alt dubiu care nu este demonstrat conform regulilor prescrise de lege se interpretează împotriva restricționării libertății de exprimare.*
48. Expresiile citate nu sînt relatări cu privire la fapte (care ar fi falsă și defăimătoare), deci nu poate atrage, conform art. 7 alin. (3) din Lege, *rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral.*

49. Aceste expresii nu sunt nici **judecăți de valoare fără substrat factologic și/sau cu caracter defăimător**, deci nu poate atrage, conform art. 7 alin. (4), (5) din Lege, *rectificarea sau dezmințirea informației, sau publicarea unei replici, precum și repararea prejudiciului moral*.
50. Aceste expresii nu sunt nici **"injurii"**, în sensul art. 7 alin. (6), (7) din Lege, astfel niciun nu pot atrage răspunderea sub formă de *exprimarea scuzelor și repararea prejudiciului moral*. În detaliu, expresia *"Dracii și..."*, conform Dexonline cuvântul "Drac" reprezintă- ființă imaginară, de sex masculin, întruchiparea spiritului rău, necuratul". La figurat, aceasta înseamnă-om plin de păcate, rău, crud. Deci, această expresie nu poate constitui obiect de dezmințire sau temei de a obliga pîrîtul să ceară scuze și să ceară reparare de prejudicii, în baza Legii nr. 64 din 23.04.2010. Mai mult, dacă e de analizat contextul, în care a fost exprimat acest cuvînt, acesta (cuvîntul) era adresat nemijlocit acelor persoane, numele cărora a fost vociferat de către persoana interviuată de pîrît.
51. Aceste expresii reprezintă judecăți de valoare (art.2 al Legii-judecată de valoare- opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit). La judecarea acestor categorii de cauze, trebuie ținut cont de specificul noțiunii de "judecată de valoare", care prezumă că persoana nu poartă răspundere pentru părerea expusă în privința unor evenimente, circumstanțe, veridicitatea cărora este imposibil de a se demonstra. Respectiv urmează de făcut o distincție clară între fapte și judecăți de valoare.
52. Totodată, instanța constată, că reclamantul nu a exercitat pe deplin sarcina probațiunii, conform prevederilor art. 24 alin.(1) al Legii nr. 64 din 23.04.2010, și deci, nu poate beneficia de prevederile art. 7 alin.(2-3) al Legii-întrucît nu sunt întrunite condițiile legale pentru a fi încadrată în noțiunea de *"persoană lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte"*, și nici nu poate beneficia de prevederile art. 7 alin.(4-5) al Legii-întrucît nu sunt întrunite condițiile legale pentru a fi încadrată în noțiunea de *"persoană lezată prin răspîndirea unor judecăți de valoare"*.
53. Conform art. 26 alin.(1) (2) al Legii, *Orice persoană este în drept să ceară în instanța de judecată dezmințirea relatărilor false și defăimătoare cu privire la fapte. (2) În cazul în care instanța de judecată va stabili că acțiunea cu privire la răspîndirea informației false și defăimătoare este întemeiată, iar reclamantul solicită publicarea unei dezmințiri, instanța va dispune dezmințirea relatărilor false și defăimătoare, indicînd în dispozitivul hotărîrii textul dezmințirii.*
54. Acest capăt de pretenție urmează a fi respins ca nefondat, pentru motivul, că instanța nu a constatat în expunerile pîrîtului existența *relatărilor false și defăimătoare cu privire la fapte*.
55. Mai mult, în contextul solicitării "scuzelor publice", instanța de judecată respinge ca nefondată această solicitare, deoarece, potrivit art. 7 alin.(6-7) al Legii nr. 64 din 23.04.2010, **solicitarea de a exprima scuze poate fi înaintată doar în cazul în care în adresa persoanei (reclamantului) au fost exprimată injurie, însă, în speță pîrîtul nu a exprimat injurie în adresa reclamantului.** Chiar și din conținutul art. 2 al Legii, se va reține, că noțiunea de "scuze" reprezintă- *declarație prin care persoana își exprimă regretul pentru injurie sau pentru informații despre viața privată și de familie*. La caz, pîrîtul nu a exprimat injurie, și nici n-a divulgat informații despre viața privată și de familie a reclamantului. Inclusiv din aceste raționamente, nu poate fi acceptat un astfel de text al dezmințirii.

56. În concluzie, pretențiile reclamantului către pîrît cu privire la constatarea ca fiind false și defăimătoare a afirmațiilor și declarațiilor plasate în rețeaua de socializare, și care conțin judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, obligarea exprimării scuzelor publice și publicarea dezmințirii pe pagina de pe rețeaua de socializare Facebook *****, obligarea pîrîtlui să radieze de pe pagina de pe rețeaua de socializare Facebook ***** înregistrarea video și postarea cu denumirea ”***** și banda lui își bate joc de oamenii noștri și pe timpul oamenilor buni”, sunt nefondate și necesar de respins.
57. *Cu referire la pretenția despre încasarea sumei de 20 000 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral.*
58. Potrivit art.7 alin.(3) al Legii nr. 64 din 23.04.2010, *persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (2), poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat.* Și alin.(5) și (7) al acestui articol prevede repararea prejudiciului moral. Instanța de judecată consideră nefondată această pretenție din raționamentul, că este o pretenție subsecventă primei pretenții, iar respingerea pretenției de bază, ca fiind nefondată, atrage inevitabil și respingerea ca nefondată a pretenției subsecvente, în compensarea prejudiciului moral.
59. Cu referire la cererea despre încasarea cheltuielilor de judecată, și de asistență juridică, și anume 10 000 lei pentru serviciile de asistență juridică, prestate de avocatul Lepilov Natalia (Bon de plată seria GL nr.422533, f.d.54), și taxa de stat în sumă de instanța consideră necesar de a o respinge ca nefondată, or, potrivit art.94 alin.(1) CPC, *instanța de judecată obligă partea care a pierdut procesul să plătească la cerere, părții care a avut câștig de cauză, cheltuielile de judecată.* Avînd în vedere că reclamantul n-a avut câștig de cauză, instanța consideră că nu pot fi încasate în beneficiul acestuia careva cheltuieli de judecată.
60. Totodată, în ședința de judecată pîrîtlui a fost asistat de avocatul Cobîșenco Ion, pentru serviciile de asistență juridică a căruia pîrîtlui a achitat suma de 9 491,63 lei (Ordin de încasare a numerarului din 08.06.2023, f.d.41), și pe care pîrîtlui îi solicită a fi încasați de la reclamant. Instanța de judecată consideră necesar de a admite ca întemeiată cererea și hotărăște a încasa de la ***** în beneficiul lui ***** suma de 9 491,63 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.
61. Conform art.art. 238-241 CPC RM, instanța de judecată,-

A H O T Ă R Î T:

Se respinge ca nefondată cererea de chemare în judecată a lui ***** către ***** privind apărarea onoarei, demnității, constatarea ca fiind false și defăimătoare a afirmațiilor și declarațiilor plasate în rețeaua de socializare, și care conțin judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, obligarea exprimării scuzelor publice și publicarea dezmințirii pe pagina de pe rețeaua de socializare Facebook *****, obligarea pîrîtlui să radieze de pe pagina de pe rețeaua de socializare Facebook ***** înregistrarea video și postarea cu denumirea ”***** și banda lui își bate joc de oamenii noștri și pe timpul oamenilor buni”, compensarea prejudiciului moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la ***** în beneficiul lui ***** suma de 9 491,63 (nouă mii patru sute nouăzeci și unu,63) lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței
Judecătorul

Maria Turcan